

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe o lună . 2 "
Num. de Duminecă
Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . 10 Cor.
Num. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
un 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se îna-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XIII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 2

Proiectul despre congruă.

(*) A doua zi de anul nou arhieriei bi-sericeii române gr. catolice au ținut sfat mare în Blaj, sub prezidenția I. P. S. Sale Mitropolitului Dr. V. Mihali. Îngrijorați de tendințele noului proiect al contelui Apponyi privitor la congrua preoțească, înalții prelați au decis că într-o adresă-memoriu să arate cum număroase părți din proiect sunt jignitoare pentru demnitatea bisericeii române și constituie chiar o primejdie pentru cultul nostru național, cerând, în același timp, ca guvernul să abandoneze ori să modifice radical aceste dispozițiuni din proiect.

Fără îndoială, episcopatul român gr. catolic își îndeplinește astfel o datorie. Rezultat nu poate să aibă însă acest demers decât numai atunci, când și prelații bisericeii române gr. orientale vor proceda unitar și solidar cu colegii lor gr. catolici, ceea ce vedem cu regret că n'au făcut până acum. Sperăm că vor face d'aci încolo.

Este vorba despre un proiect de lege care pentru preoțimea noastră însemnează ingenunchiare și aservire. După ce prin legea sa școlară Apponyi ne face imposibilă cultura noastră națională, punând stăpânire asupra școalelor și învățătorilor, iar prin noul oraniu impunând atâtea ore pentru limba ungurească, încât pentru românească nu mai rămâne nimic, — prin proiectul său privitor la congruă întentează să

se facă stăpân deplin și peste preoțimea noastră. Congrua se va da numai cu certificat de patriotism (în sens șovinist maghiar) liberat de autoritatea comunală. Orice notar Vântură-Țară, căzut ca din cer în sat românesc, are facultatea să controleze și să judece purtarea venerabilei preoțimi române. Orice studii ar avea vre-un preot de-al nostru, dacă din punct de vedere al ideii de stat este excepționat, nu i-se va da congruă. Și din contra, chiar dacă n'ar ști unguerește cum ar fi de dorit din punct de vedere al — »ideii«, se va face excepție cu el, i-se va da congruă, dacă de altminteri se poartă bine în ce privește patriotismul maghiar (dacă votează adică și se face unealta stăpânirii!).

Aceasta este economia noului proiect al contelui Apponyi.

Nu trebuie să mai demonstrăm câtă primejdie constituie pentru biserica românească.

Se impune deci ca și contra acestui proiect să se poarte cel puțin atâtea luptă, câtă s'a desfășurat împotriva proiectului școlar alui Apponyi. Căci socoteala e clară: pe învățători îi pierdem pe toți, în doi trei ani. Dacă vom lăsa acum ca și preoțimea să ajungă la dispoziția guvernului, vai ș'amar de noi!

Iată de ce este de înțeles îngrijorarea prelaților români gr. catolici și nu este de înțeles tăcerea prelaților români gr. orientali.

Noi am înregistrat cu plăcere și silințele ce s'au dat pentru crearea Fondului cultu-

ral și îndemnările bune privitoare la alfabeți. Dar socotim că nu e destul a fi cu grije numai în jos, ci se impune o atitudine energică și demnă în sus!

Deja faptul, ca episcopatul român nu s'a prezentat înaintea M. Sale să protesteze contra legii școlare, produsese nedumeriri și mâhniri. Tot așa, s'a omis ca episcopatul gr.-or. să profite de ocazia jubileului recent al M. Sale, și mulțămindu-i pentru acordarea vieții constituționale în biserică, să exprime totodată alipirea către Statutul organic și întristarea că guvernele caută fiecare să ne scurteze în drepturile ce ni-s'au dat la 1868.

Se va lăsa oare să treacă și prilejul actual și prelații se vor mulțami să protesteze cel mult când proiectul va fi înaintea Casei Magnaților? Dar atunci va fi târziu!

E trist că nici în aceste vremuri de grea cumpănă, când e în primejdie marea alcătuire alui Șaguna, nu s'a putut ajunge la o procedare unitară și solidară între păstorii celor două biserici române... Și ar fi d'adepțul condamnabil dacă prelații bisericeii naționale române printr'o atitudine energică n'ar da semnalul și pentru preoțime!

Ce poate zice modestul preot dela țară?... »Dacă mitropolitul și episcopii nu socot primejdios proiectul despre congruă, de ce m'aș face eu mai înțelept?... Mai ales, că cei cu gândul numai la ziua de mâine nu se pot simți îndemnați a-și face singuri greutăți pentru obținerea congruei

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

ACALMIE.

— Note din jurnalul unui călător. —

De Gh. D. Murgu.

Locuiesc într'o chinovie, la gara unui codru de stejari, într'o singurătate sălbatică pe care n'o turbură nimeni, decât aripa vântului, un piuit de păsărică, sborul unui corb, lătratul vulpilor, ori tremurarea cornului.

Bisericea stă cuvioasă pe vârful unei mături frumoase, peste care merii cei bătrâni întind primăvara corturi cerești de flori. Stă așa cuvioasă și neolinită, ca o păstorită tânără care aude de departe, dintr'o pește de flori, clopotul vecherului din sat și se uită dusă în fiacără asfințitului.

În jurul bisericeii câteva cruci străambe, negre, mâncate de ploj, între tufe ghimpoase de roze, în ceri saltă o păsărică stropită cu aur și cu foc pe pene și care alungește dimineața în cătece subțiri, parastusul celor uitați în vechile lor morminte.

Chiliiile sunt mici, albe și curate ca un gând de nevinovăție. În chilii mea nimic nu turbură visul pustnicului, decât o carte a lui Humboldt și-o veche tragedie grecescă.

Sunt singur.

Văd bine, singurătatea ne face mai buni și ne sproprie mai mult de viața lucrurilor. Simțirea crește acolo. În singurătate suntem mai aproape de cer. Adorățiunea e o floare care crește în grădina singurătății. Celce se iubesc caută pote-

stele ei, umbra pomilor de-acolo, stâncele ascunse, izvorul tăcut, florile sale... În singurătate inima noastră se prinde de floare lucra, cucernică, pioasă, tremurătoare, înflăcărată, nebulă. O floare, un fir de iarbă, un părăș, o stâncă, sunetul depărtat al unui clopot, un sbor de pasăre, un cuib, o creangă ce se scutură, un cântec de vânt, fiacără norilor, liniștea lacului, luna, ochii unei fete, dragostea ei, tremuratul stelelor... te pătrunde, te arde, prinde aripi de suflet.

O sborul sunetului în singurătate! Nu e nor să-i întunece calea, nu sunt fiacări să-i mistale aripile, nu e vânt să-l birue în înălțime...

*

În bisericea, la slujbă.

Preotul cuvioș cu raze de lumină pe față și pe vechile vestimente, săvârșește liturghie în altarul sărac, prin ferestruia căruiă pătrunde purpura dimineții.

Lăuntrul e gol.

În strane, nici un om.

Lumina caudelelor tremură sfioasă în colțuri, la icoane, în fața ămplei poleite, în pragul căreia fulgeră din când în când, în mână tremurătoare a preotului, crucea de foc a credinței.

Și atunci, cați în genuachi, sufletul se pierde, bisericea se umple de raze și de îngeri, o fiacără afășie cerul și-l deschide: visezi.

Nu mai aici, afundat în codru, într'o bisericea veche, năpădită de ierburi, ruinată, neagră aproape, cu altarul sărac, în fața unui preot bătrân, cu părul ca lumina, dinaintea potirului în care arde fiacără vieții eterne, înțelegi și simți adânc acel eșit al durerii, numai aici genuachi se îndoaie,

sufletul se umple de credință, se înalță, despice cerul...

*

Trăiască libertatea! A fi liber într'o singurătate ca aici, înseamnă a umbli ca mine, de colo până colo prin hățiguri nișe, pe părții de lupi, după o căprioară, după sălbăticiuni cu aripi, după o zână fugră pe care înzadar o cauți, fără altă preocupare decât visul cu care hoinărești.

Mergi așa după voie. O măgură te cheamă în vârful ei; vezi o scorbură de zmeu într'un stejar bătrân — te uiți la ea ca un copil; un părăș te ține locului, apa curge ca o lumină, cum îl vezi și-l sete, ingenunchezi pe-o piatră, te îndoi și bei fermecat; o căprioară s'adapă în susul apei lângă un trunchiu rostogolit de-a curmezișul pârului, cum ai zărit-o, te ridici, cauți un loc de pândă, inima îți bate, căprioara se împiedecă într'o tufă ghimpoasă de răsură sălbatică... tu o vezi, alergi, ea cade în genuachi, se roagă, plânge, ești departe și nu-i vezi lacrimile, ai fi un vânător nedibaci dacă și-ar scăpa din mână, d'ăia te înfierbânti, alergând peste trunchiuri putrede, căprioara scăpă din deșeu răsurii, fuge, dar tu ești aproape, ochești și tragi... codrul se cutremură, căprioara rănită se țărăie o clipă și cade pe zăpadă lăsând o dără trandafir de sânge în urma ei. Nevinovata sălbăticiune își dă sufletul în ochii tăi și tu te întorci cu ea la hanul din marginea pădurei, ca un rege birator din vremuri de cântec. Seara stai la vatra hanului cu pipa în gură și cu ochii după hangiță, care e singură, cu o floare roșă în păr și cântă de te foră, balada craiului îndrăgostit cu o zână.

A fi liber înseamnă a umbli pe unde-ți place,

după amezii. Prețul de intrare 40 fileri de persoană. *Suprasolviri nu se admit.* Elevii și elevele tuturor institutelor au intrare gratuită.

Direcțiunea Asociațiunii.

Serbările Asociațiunii aradane vor fi, după semnele de până acum, un eveniment de mare însemnătate culturală și socială. După știrile ce primim din toate părțile, familii fruntașe de prin toate părțile vor asista la adunarea generală, la banchet și la bal.

Sunt orașe de unde vor veni grupuri-grupuri. Cât privește comitatul Aradului și provinciile vecine, nu vor rămâne acasă dela aceste serbări decât poate cei reținuți de forța majoră.

Comitetul de aranjare nici nu crușă nici o osteneală pentru a face ca toți câți vor veni să se simtă bine, între frați.

Seratele »Asociațiunii« din Sibiu. Ni-se scrie: Duminică în 17 Ianuarie am asistat la a treia serată muzicală literară. A treia, și poate în cât privește partea literară, cea mai răușită, căci ne-a fost dat să auzim și pe simpaticul nostru umorist dl *Ermil Borcia*.

Serata s'a început cu două admirabile terzete de Hiller cântate de d-nele Crișan, Tritianu și d-șoara Drexler. Apoi Dominic Rațiu, un copil încă — dar foarte talentat — a executat cu o extraordinară siguranță un marș de Grieg și o compoziție de Liszt.

D-șoara E. Supeanu a uimit publicul sibian, care n'o mai auzise până aici, interpretând cu multă școală și cu o frumoasă voce de alt (mai mult mezzo-sopran) o arie din »Favorita« lui Donizetti.

Punctul al patrulea a fost al dlui Ermil Borcia, care după o scurtă introducere improvizată de d-sa ne-a citit câte-va fabule de Ranetti »cu mici schimbări locale«. Introducerea a fost minunată, plină de spirit și umor, iar interpretarea fabulelor admirabilă. Aplausele nu mai contenea, din public s'auzea mereu »trăiască«, »brava«, minunat! și nădăjdum că toate dovezile de simpatie și apreciere ce s'au dat dlui Borcia îl vor hotărî să iasă cu totul din pasivitatea în care intrase dela »Moș-Ciocărlan« încoace. Nespun de drăgălaș și mult aplaudat a fost și punctul 5: Rea și Mimi D-șorele Popescu cari au executat cu mare succes (vioară și piano) »Scene de ballet« de Beriot.

Serata s'a încheiat cu un cvartet dublu de Brahms »Căntece de iubire« executat de d-nele M. Crișan, N. Tritianu, d-șoarele T. Drexler, E. Lupeanu: d-nii O. Murășan, A. Bena, Candid Popa, S. Roșca și A. Crișan: la piano d-na M. Brote și d-șoara Rica Moga. Acest cvartet a fost o frumoasă surpriză pentru care nu avem cuvinte să mulțămim d-nei Brote cum și artiștilor cari ne-au desfătat executându-l de minune.

Aceste serate au darul pe lângă multe

alte mari calități, de-a întruni odată pe săptămână pe toți românii din Sibiu, cu puține excepții, în Casa Națională.

Așteptăm cu nerăbdare două conferințe anunțate: conferința d-șoarei Dr. Eleonora Leméay (în 24 Ian.) și conferința dlui G. Tulbure despre Andrei Șaguna (în 31 Ian.)

Din public.

— Conferințe în Beiuș. Primim dela corespondentul nostru: În școala gr.-or. română din Beiuș, începând cu prima Duminică din postul Nașterii Domnului s'a ținut o serie de conferințe publice, în toată Duminica la orele 5 d. a. Câțiva profesori, avocați, un medic, un funcționar de bancă și un învățător și-au dat concursul, ca în formă ușoară, să procure publicului distrație folositoare și educația națională.

Seria conferințelor a început-o profesorul Gedeon vorbind despre scăderile observate la poporul român. A urmat a doua Duminică conferința profesorului V. Borlan, tratând despre sentimente. Dr. Hetso, prof. ș'a ales ca subiect, importanța limbii în familie. Petra, contabil la »Drăganul«, despre poezia populară. Dr. Pavel, în două Dumineci consecutive, despre Eminescu. A mai tratat Ioan Roșu, inv. despre problema înținerii în scris și estit, despre care vorbim în alt loc al ziarului nostru.

Mai sunt înscriși 3—4 conferențieri.

Iar publicul ar putea manifesta mai mult interes și dragoste față de astfel de conferințe, cari nu pot fi decât instructive și educative.

Afaceri școlare.

— Cum am putea mai ușor instrui analfabeții? —

De când au început să se îngreuneze condițiile participării la viața publică lumea românească se pasionează foarte mult pentru ideea, cum am putea mai cu înlesnire și ușurință lumina pe cei ce zac în întuneric, pe cei ce »au ochi și nu văd«; învățând pe analfabeții la estit și scris.

S'a pornit cu prelegerile de seara și este o muncă laudabilă aceasta, care reclamă însă multă osteneală și trudă. Cîci e tot așa de greu a da cunoștințe de scris și estit și celor mari — vorbesc din experiență — ca și celor mici. Îndeosebi când nici nu avem sisteme potrivite pentru instruirea ușoară, în timp relativ scurt.

Dintre toate sistemele cunoscute până acum, al lui Gabel este mai practic, căci învață băieții într-o formă de predare, ce și distrează. Dar și acest sistem tot nu e atât de corespunzător încât se poate imprima în memoria băiatului cu ușurință semnul respectivei litere, despre care tratezi. Gabel întrebuințează ca material pentru formarea literii pe înșși băiatul, pe care ține în orice poziție l-ai așeza că să dea forma literii respective, tot băiat rămâne.

O conferință ținută de cătră Ioan Roșu, la școala gr. or. română din Beiuș, asupra problemei învățământului, a plăcut foarte mult publicului asistent. Dl Roșu a tratat despre un nou sistem foarte practic pentru învățarea scris-estitului, întrebuințat de dsa cu mare succes, despre ce ne-am convins și noi.

Dl Roșu întrebuințează ca material la tratarea unei litere, astfel de lucru s'au ființat a

cărei formă ne dă totodată și forma literii respective.

Când a ținut conferință a chemat și trei băieți de class I., cu care a și dezvoltat câteva litere, și publicul a rămas uimit de rezultatul prelegerii. Băiatul singur scria litera, fără ca acesta să o fi fost scris mai înainte învățătorul sau altcineva. Cunoșcând două trei litere și formând cu ele un cuvânt, băiatul îl știa și estit și scris, corect.

Cugetând că fac un serviciu bun pentru acei buni învățători și pentru toți cei ce se interesează de soarta neștiutorilor de carte, dau aici în întregime sistemul dlui Roșu.

D-sa pentru literă o întrebuințează cuvântul ow. Inițiala acestui cuvânt ne dă litera o, iar forma cuvântului ne dă litera respectivă.

Inițiala cuvântului seceră ne dă litera s, iar forma tot așa.

Inițiala și forma cuvântului corn ne dă litera n.

Inițiala cuvântului aiu (usturoi) ne dă sunetul a, iar forma lui desemnată cu cotorul spre stînga cu rădăcina spre dreapta, rădăcina însemnând partea verticală trasă de dreapta lui a, ne dă litera a.

Inițiala și forma cuvântului nădragi ne dă litera n.

Inițiala cuvântului măță ne dă sunetul m, iar desemnată cu capul spre stînga cu coada încovalată în jos ne dă litera m.

Inițiala și forma cuvântului îndrea ne dă litera i, gaura închipuind punctul.

Inițiala și forma cuvântului lumină ne dă litera l.

Inițiala cuvântului toc ne dă litera t, iar forma lui verticală și stretăiată orizontal de curea ne dă litera t.

Inițiala cuvântului rață ne dă litera h, iar forma raței cu capul și coada în sus ne dă litera r.

Inițiala cuvântului dubă ne dă litera d, iar forma ei cu cureaua sau bețișoarele de-adreapta în sus ne dă litera d.

Inițiala cuvântului băță și forma lui încovalată în stînga cu partea de sus în jos ne dă litera b.

Inițiala și forma cuvântului vâtrar când mînarul e rupt ne dă litera v.

Inițiala cuvântului pipă ne dă sunetul p, iar forma ei așezată cu camilșul în jos și cu pipa în dreapta ne dă litera p.

Inițiala și forma cuvântului lus, ne dă litera l. Inițiala și forma cuvântului ham, ne dă litera h.

Inițiala și forma cuvântului gujbă, ne dă litera g.

Inițiala cuvântului jinebie ne dă tot sunetul j iar forma ei așezată într'un cui și din jos puțin despletită ne dă litera j.

Inițiala cuvântului zală ne dă sunetul z, iar forma ei ne dă litera z.

Inițiala cuvântului epure ne dă sunetul e iar forma lui răzimându-se de un pomișor ne dă litera e.

În Beiuș cu acest sistem să fac rezultate foarte bune. Profesorul S. Bușiga s'a și angajat să facă clișeele necesare, ca să-l poată pune în practică.

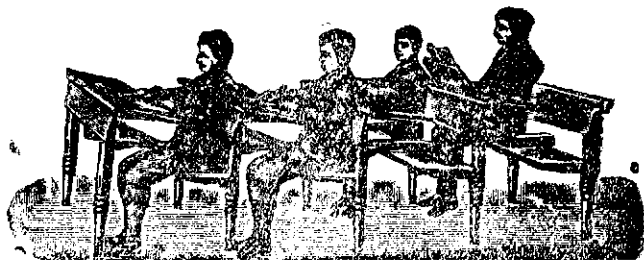
Dacă acest sistem va isbuti să fie practicat, pe lângă că vom obține rezultate reale cu el, în timp scurt, vom avea totodată și bucuria știind, că-l inventat de un distins învățător de al nostru.

Petru E. Papp.

Bănci de școală
Mobile de școală
Mobilă modernă de blurouri
și fabricare de instrumente gimnastice.

Catalog de prețuri gratuit și poște franco.

nou proiect de lege care să stabilească în chip definitiv drepturile fiecărei națiuni. Primul pas e numirea unei anchete la care vor participa reprezentanții tuturor partidelor spre a stabili o învoială asupra principiilor legii. Greutatea este de-a determina ceii să trimeată reprezentanți la anchetă.

Nu este cunoscută hotărârea partidelor cehești în privința asta. Este însă foarte caracteristică atitudinea partidului socialist cehesc în situația asta. Ministrul național ceh dnul Dr. Zaczek s'a prezentat în clubul socialiștilor cehi, solicitând, ca reprezentantul tuturor cehilor, sprijinul partidului socialist. Președintele clubului, dnul Nemec, a salutat pe ministru în cuvinte călduroase și dădu expresia mulțămirii clubului pentru că s'a prezentat acolo. Dnul Nemec a declarat în numele clubului că partidul socialist cehesc va vota în toate chestiile naționale cu partidele burgheze sprijinind acțiunea lor. Pe ziua de azi e convocată o întrunire mare a partidelor cehești, la care vor lua parte toți deputații cehi socialiști.

Din Bihor.

— Iar pe brazdă bună! —

Oradea-Mare, 8/21 Ianuarie. Lupta ce s'a desfășurat în anii trecuți în tot Bihorul ne-a umplut pe toți de bucurie și mândrie. Cu drept cuvânt: pentru că atât în ce privește afacerile politice cât și pe teren cultural, Bihorul, care atâta vreme stase ca amorțit, în anii din urmă se deșteptase și luase un avânt în cât eră în șir cu cele mai bine reputeate comitate naționaliste.

În vremea din urmă se iviseră însă în sânul fruntașilor oarecari neînțelegeri pe urma cărora s'a ivit și nepăsarea și lipsa de orice mișcare. Foile ungurești nu mai puteau de bucurie și nainte cu vre-o două săptămâni scriau cu nespuse plăcere despre o »criză în sânul partidului național« și grave neînțelegeri între fruntașii români din Oradia.

Pot să vă comunic însă, că nu e așa. Bucuria ungarilor, îndeosebi a fișpanului Glatz, a fost prea de timpurie, ba chiar fără temei. Orice neînțelegeri au fost adică, acum în sărbători s'au limpezit toate. Cei chemați să lucreze împreună și-au dat mâna ca buni frați și solemnă făgăduință au pus că în viitor vor grijii cu toții să nu se mai ivească nici o supărare, ci întrecerea să fie pe terenul muncii și a luptei înălțătoare naționale.

Se va relua deci lupta bărbătească și în ce privește viața comitatensă și în ce privește terenul cultural, unde anul trecut se lucrase cu atâta inimă și se contribuise la deșteptarea poporului până și în părțile pe cari le crezusem cu toții dacă nu pierdute, apoi în tot cazul primejdute.

Drept semn al reculegerii pe toate terenurile, se va da în curând, așa nădăjdum. Se vor strânge rândurile și cei mai competenți vor porcede unitar.

Iar ca semn de solidaritate culturală cu toți românii, mai mulți fruntași bihoreni se vor duce și la adunarea generală a Asociațiunii Naționale din Arad. Și foarte probabil cei dela despărțământul de aici al Astei voi da prilej plăcut ca și arădanii să vină pe la noi.

Situația politică.

Consiliile ministeriale, drumurile la Viena, audienții peste audienții, — toate acestea par a ne dovedi cu prisosință, că zilele guvernului sunt numărate. Chestiile, cari cu două-trei săptămâni înainte cereau, de urgență, să fie rezolvite, astăzi sunt cu desăvârșire înlăturate. Nimenea nu se mai gândeste la fuziune sau la chestiile militare, nici nu și mai bate nimenea capul cu sufragiul universal, care e așteptat totuși, cu multă nerăbdare, de către toți locuitorii acestei țări. Singura chestiune de importanță, care încă tusează mințile, e chestiunea băncii autonome. Și nu-i exclus, ca deosebirile de vederi, ce s'au ivit în jurul băncii autonome, să ne aducă, în timpul cel mai apropiat, o ruptură definitivă în sânul guvernului. O telegramă ne aduce știrea surprinzătoare, că Apponyi în curând va fi numit prim-ministru, în locul lui Wekerle. Firește, semioficiosul guvernului se grăbește a desminți aceste vești.

Lăsăm să urmeze câteva amănunte:

Audiențe.

Se crede, că ministrul Apponyi, va pleca azi la Viena, unde, mâine, Vineri va fi primit de regele în audiență. Așadar după Wekerle și Andrássy, acum e chemat și Apponyi. Se zvoneste, că Wekerle ar fi și întocmit o listă a bărbatilor, cari vor urmări încă se fie ascultați de regele. Între aceștia se amintesc Justh, Rakowszky și Széll. Dacă Justh nu va putea fi capacitat să se ducă la Viena, se crede că însuși Malestarea Sa va veni la Budapesta, unde va primi apoi pe președintele celor două camere, și pe toți ceilalți șefi ai partidelor.

În ministerii se lucrează acum la niște proiecte de legi, cari, după reforma dărilor și după votarea contingentului de recruți, vor trebui se fie dezbătute în cameră. De proiectul lui Andrássy despre sufragiul universal nici vorbă nu mai poate fi, să ajungă în discuție, în primăvara asta. Se vede, că Andrássy stă aproape izolat cu proiectul său, și că foarte puțini dintre politicienii serioși se pot însufleși pentru — un vot plural. De asemenea s'a amânat discuția asupra chestiilor militare. Se zice, că ministrul comun de război nu vrea să intre în discuții până când nu se va vota o nouă lege militară, până când nu se va ridica contingentul armatei cu 70,000 de oameni, și până când nu se va recunoaște prin lege dreptul de suveranitate în armată.

Criza.

Un ziar de aseară, vorbind despre călătoria lui Apponyi la Viena, scrie că referitor la chestiunea băncii autonome, în sânul guvernului s'ar fi ivit serioase divergențe de păreri, cari anevoie mai pot fi înlăturate. În cercurile politice s'a vorbit astăzi și despre posibilitatea unor noi alegeri. Kossuthiștii sunt mulțumiți cu amânarea discuției asupra proiectului lui Andrássy. E aproape sigur, că noile alegeri pentru cameră se vor face tot pe baza vechiului drept de vot. Care va fi soarta proiectului lui Andrássy? Va mai ajunge vreodată să se dezbătă? Se va schimba? În bine, ori în rău? Acestea sunt întrebări, la cari acum nu se poate răspunde. Atâta știm însă, că deocamdată vom fi guvernați tot după vechiul sistem feudal, și că politicienilor unguri le-ar plăcea să se susție și pe mai departe acest sistem împotriva voinței popoarelor.

Republicanii.

Vestitul său Nagy György se laudă azi pe coridoarele camerei, că la 14 Aprilie se va ține o adunare a republicanilor, în Debrețin.

— La această adunare, a zis Nagy, numai aceia vor fi chemați, cari sunt republicani declarați. Din partidul stângii extreme vor fi trei: Csépany, Bozoky și eu. Din partidul guvernamental s'au anunțat până acum nouăsprezece înși... Ciudată veste, nu-i așa?

Apponyi — prim-ministru.

După știrile mai noi, guvernul cât mai curând are să și dea demisia. Se crede, că Apponyi de

aceea ar fi fost chemat la Viena, ca să se încredințat cu formarea noului cabinet. Insuși Andrássy ar fi declarat în fața regelui, că, între împrejurările grele ce astăzi, numai Apponyi înfrunghie încrederea majorității.

Într'un nou cabinet, format sub președinția lui Appoyi, ministrul de finanțe ar rămâne și mai departe Wekerle.

În legătură cu asta se aduce și audiența lui Justh. Președintele actual al camerei și-ar fi exprimat de mai multe ori dorința să se asculte de regele. Dorința asta va fi acum împlinită cât mai curând. — Pe urma acestei viitoare audiențe a lui Justh, ne putem aștepta la schimbări, îmbucurătoare și pentru noi.

Desmințirile.

Că e vorba de o criză serioasă, se simte și din comunicatele oficiale, cari nu mai pot răzbi cu desmințirile. Un ziarist a avut aseară o convorbire mai lungă cu Apponyi, din care reținem următoarele:

Vestile despre criză nu sunt adevărate.

E o scornitură, ceas se spune despre reconstituirea cabinetului. E adevărat, că sunt chemat la audiență. Dar eu mă duc în numele partidului meu, ca să dau informații asupra situației politice. Atât și nimic mai mult...

Tot așa de categoric sunt desmințite știrile despre criză și în semioficiosul M. T.

Ce zice »Lupta«?

Pentru lămurirea tuturor acestor chestii grave și importante, confrății dela »Lupta« dau următorul comunicat despre starea în care se află ungarul:

«În general e mare neorientare în viața politică. Ei singuri nu mai știu ce fac, dar când au știut? Li amenință vre-o criză, sau e o nouă apucătură a guvernului! Treaba lor!»

Aproape nu înțelegem.

Ba nu înțelegem de loc!

Cătră cetitori.

Rugăm pe cetitorii noștri să binevoiască a grăbi cu trimiterea abonamentului, pentru că încurând vom sistă ziarul, celorce n'au plătit înainte, și ar suferi astfel întrerupere trimiterea ziarului.

Prețul abonamentului:

pe un an	— —	24 cor.
» 1/2	» — —	12 »
» 1/4	» — —	6 »
» 1 lună	— —	2 »
Numerii de Duminecă		
pe un an	— —	4 cor.
» 1/2	» — —	2 »

Administrația.

Contra emigrărilor.

În mai multe părți ale țării agenți fără suflet umblă ș-acum și plătiți de proprietarii vapoarelor, îndeamnă lumea să emigreze. Cei cari nu știu ce-i prin America și cred toate poveștile, își și vând ce mai au și se duc în America.

Știm însă dela oameni cari au fost și s'au întors, că cel puțin un an mai ține criza economică și astfel nu-i de căutat muncă acolo.

Vine acum și un deputat ungar, care face atent pe unguri să nu să ducă în America.

Între altele, iată ce scrie deputatul Máté László:

»Dintre cei păcăliți să meargă în America, abea 2—3 înși dintr'o sută ajung și capete de lucru, ceilalți ajung pe uliți,

congresul partidului liberal. Va să zică pe toți reprezentanții naționali aleși în cele două corpuri legiuitoare de partidul național liberal, pe toți președinții și reprezentanții cluburilor național-liberale din țară.

În acest congres se vor discuta schimbările petrecute în sânul guvernului și a partidului. Mai presus de toate se va proclama cu strălucirea cuvenită noul șef, *dl Ion I. Brătianu*.

Varșovia, 20 Ianuarie. Aici s'a descoperit o întinsă conspirație. Eri s'au arestat într-o casă 30 cetățeni, între cari și Zaborovsky, directorul școlii de belle-arte, apoi un literat și un preot catolic.

Alt cutremur. Messina, 20 Ianuarie. Azi dimineață la orele 3 și 45 minute s'a simțit un nou cutremur, care a ținut 8 secunde. La 4 și 15 minute alt cutremur, care a ținut 6 secunde. Pagube nu sunt. E frig și plouă într'una.

Scrisoare din America.

«Scrisă de economul *Alexiu Codrean* și trimisă prietenului său *Vasile Pop*».

Mii prietene Vasiliică
Îți trimt o cârticică.
Prietenă să știi așa
Că sunt în America.
America-i țară mare
Ne dă la mulți de mâncare...

Te rog prietenul meu bun
Nu-mi țipă cartea în drum,
Fără o citește bine
Să asculte toți la tine.
Judece-mă cum vor vrea
Ori placă-le a țică.
La care nu-l pică bine
Ce scriu la carte la tine,
De au lipsă a — 'adrepă
Vină la America
Pot la toate reflecta
Nu ca în Ungaria.
Căci în țara cea ungară
Soarta omului i-amară.
De s'ar face fum și praf
Nu mai aiă paragraf
Soarta să o ușureze,
Cât de cât să 'nainteze.
Ba zău c'ai înalțat
Când în groapă te-ai băgat,
Pandurul la casă-ți vine,
Și-asa zice câtră tine:
'Porțla e de plătit
Ori ești dupli negreșit.
Dară în America
Omului altă-i soarta.
Au oamenii D zeu
Nu numai vegrehaltău
Ca să vină mintonaș
La om pe vegrehaltăș.
Acestea toate-s așa
Cum îți scriu eu aicua.

Iubite amic și frate
Te rog să ai bunătate
Să citești și mai departe...

La huiou cum am ajuns
Ca pe un volnic m'au dus,
Nicăiri n'a stat pe loc
Pân' am sosit la New-York.
Și tare m'am bucurat
Sosind la pământ uscat.
Un englez iată că vine
„Koman Hairesp, hai cu mine“
Și așa m'a așezat
Că 'n două luni n'am lucrat
Iară în a treia lună
Mi-au dat un ciocan în mână
Un ciocan și o lopată,
Mi-au dat și dolari îndată...

Știe banul Dumnezeu
Când voi merge-acasă eu,
Căci și dacă eu aș vrea

Nu mă lasă inima
Să mai trec iară marea
La voi în Ungaria
Care mi-a fost mamă dulce,
Dar la ea nu mă pot duce
Căci în ea cât am trăit
Foarte mult am suferit...

Frato Vasiliică Pop
Crească mintea cât un plop
Spunei fratelui Butean
Vasiliică Șomcutean
Si la doamna lui soție
Soție de omenie
Spune că le mulțămesc
Și foarte mult îi inbec,
Că de când sunt eu departe
Ei mi-au tot scris câte-o carte,
Acum prietene Butean
Nu te pot uita suhan
Dară să fi hodinit
Căci ou Mica m'am tănit
Au venit din *Vest-Virginia*
La olaltă am dat mâna
Poate a noastre neveste
Vor înjură astă veste
Că noi suntem la olaltă
Ne cheltuim munca toată
Dar sășie hodinite
Și de Dumnezeu scutite
Aici în America
Nu 'ntăbulăm moșia
Că de hem și ospătăm
Noi lucrăm și câștigăm.
Dumnezeu s'au îndurat
La olaltă ne-a chemat.
Cum suntem preținii de cruce
Viața ne pare dulce
Aicea toți suntem frați
De pria lume adunați.
La paseri le pare bine
Când aici în țări străine
Vede una ca și ea,
Cum sunt în Ungaria
Nici eu nu sunt cu bănat
Dacă am prețin din sat
A trecut și el pe mare
S-au depărtat așa tare
Noi la olaltă lucrăm
Pe voi încă vă oftăm
Să viniți aici la noi
Că-i mai bine ca la voi
Să-ți aduci și muierea
Aici în America. —

Te bagă într-o mașină
Și capeți dolari în mână.
Lucrăm numai șasă zile
Plătuța-i bună copile
La șapte ne apucăm
Și la șasă ne lăsăm,
Atunci ne punem la cină
Și ne ducem la hodină
Apoi toate nu-s așa
Cum erau în Șomcuta
Aici nici nu vezi mălăiu;
Pâinea, carnea sunt de traiu
Pâinea albă ca spuma
Abia o pot mesteca
Sburându-mi gândul acasă
La copii și la nevastă.
Oare ei ce au de cină,
Cum să duc ei la hodină!
Poate ei nu au de loc
Nici un spazer leșt în foc.
Dar America-i departe
Și Oceanul ne desparte
A noastre biete muieri
Căr dela noi mângâieri
Dar noi nici nu putem ști
Până luna s'a 'mplini:
Scriem din America
Să ducă 'n Ungaria,
De acolo scrieți voi
Tot așa vine la noi.
Apoi facem cum putem
Și conșă ajutăm...
Dacă vou plăti din sute
Îți volu scrie și mai multe
De toți dacă m'oi plăti
Cu plăcere m'oi gândi,
A vă scrie cu plăcere
Cum petrec zilele mele
În lumea asta lăudată,
Unde dacă vii odată

A merge, a o lăsa
Nu te lasă inima.
Să-ți spun un lucru amar —
Barna Benó ca notar
E un domn de omenie,
Multe mi-a făcut el mie
Ca om înțelept, cu minte
Voi l-ași pus de președinte,
Are cap de bun student,
La „Fonciera“-i agent.
Știi că m'au asigurat
Când de-aicea am plecat
Și muierea i-a plătit
Vre-o trei rate negreșit
Apoi au știut să-i spună,
Securația nu-i bună
Dacă's în America
Securația n'a sta,
Și el bine a știut
Când dreptul mi-l'a făcut,
Că eu mă duc și vă las
Căci am tras destul năcaș.
I-a zis femeii așa
Notarul Benó Barna:
Dacă n'are bani de-a drept
Să-i scoatem din takarék
De aceea nu-i poveste
Takarék și-aici este
Până ai spate și mâni bune
Tskarék ori unde 'n lume,
Dar să fie hodinit.
Pân'acuma n'am pierit.
Să se hrănească de bani
Și să aibă mulți dușmani,
Din ceice cu clopu 'n mână
Cereșec a lui îndemână.
Ascultați acum de mine
Aicea e cu mult mai bine,
Dacă n'am grâu în hambar
Am dolari în buzunar
Ori de bate grindina
Plata noastră tot așa
Executorul nu vine
Poate și de ar veni
Aidunó i-aș feleli.
Apoi frato Barna-Benó
El gândește că cu vreme
Să facă cu mine-așa
Cum făcșă în Șomcuta.
Pofteașcă în America.
Să-i plătesc datoria.

Mare, mare apă iată
Spune muierei odată
Că m'ai trecut regulat
Și că nu m'ai înecat
Dar să se gândească bine
Când mai sorie cârji la mine...

De când m'am jucat pe vatră
N'am mamă și nu am tată
Iar acum om de zile
Lăsați copii și copile
Lăsând pe mîsa cu ei
Dragii tatii mititei
Venii în America,
Să-mi plătesc datoria,
Dar să nu gândească nime;
Că le merge la toți bine
Precum în Ungaria
Așa și 'n America
Vă sărut pe toți cu bine,
Nu mă judecați pe mine.
Toți bine seamă luați,
Că veți fi toți judecați.
Ce celea ce vor mai fi
A scrie m'oiu îngrijii.

NR. Ne pare rău, că din cauza lungimii și a unor vorbe prea aspre ne-am văzut siliți să nu publicăm o mare parte din această frumoasă și ciudată poezie.

Felurimi.

Amiralul — tăcut. Cu prilejul trecerii sale din viață, se scriu următoarele despre amiralul Rozdestevnski, tristul crou al înfrângerii dela Cluzima:

În marina rusească numitul amiral eră numit *amiralul cel tăcut*. Cu prilejul plecării flotel de nord rusești spre apele japoneze, drum care a ținut 9 luni, amiralul luni întregi tăcea, nu vor-

bea cu nimeni. După ce a plecat din Marea Baltică, n'a spus nimănui ce plan are, până a ajuns în Oceanul Pacific. Tăcerea aceasta enervase pe ofițerii săi. El era convins despre zădărnicierea întreprinderii sale, dar dacă așa l'a poruncit, s'a supus și a mers la — înfrângere sigură, cea mai îngrozitoare ce s'a petrecut vre-odată pe mare. Dacă ar fi spus guvernului că flota sa are s'o pătească, ar fi ajuns om pierdut. Și-a ales deci: Mai bine mor ca eroul!

S'a dus deci spre Cluzina, unde a și fost grav rănit iar corăbiile de război rusești aproape toate înecate.

Căpitanul Vladimir, care a scris toate întâmplările de pe drumul lung, a scris despre șeful său următoarele: >Pe drum se vedea că este îngrijat. Primea telegrame una mai supărătoare și mai proastă decât alta. Cei din Petersburg voiau din birouri să comarde cum să se poarte lupta.

Adesea li duceam telegrame cifrate (secrete) pe care după ce le citea, le rupea nervos. După ce plecam din cabină, auzeam că rupe creion, scrămnește din dinți și injură furios. Este cu atât mai impunător că pe tot drumul lung și-a făcut datoria și mergea curajos spre Cluzina, care a rămas mormântul flotei noastre.

Economie.

Se caută un frizer român. Din Sebeșul-ăscesc ni-se scrie că românii din localitate simt nevoia unui frizer român. Fiind o numărăoasă clasă de intelectuali și meseriași acolo, existența lui ar fi deplin asigurată. De-aseamenea se stie și un local corăspunzător. Doritorii se vor adresa dlui Zevedei Murășeanu directorul băncii >Sebeșeana<.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 17 Ianuarie 1909.

ÎNCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Aprilie 1909: (100 kg.)	25 04—25 06
Șeară pe Aprilie	19 96—19 98
Căcuruz pe Mai	14 44—14 46
Ovăz pe Aprilie	16 93—17 —

Prețul cerealiilor după 100 kg. a fost următor

Grâu nou

De Viena	—	—	—	25 K.	55—26 K.	35 K.
Din comitatul Albel	—	—	—	25	> 52—25	> 95
De Pesta	—	—	—	25	> 35—26	> 05
Mănăsteneș	—	—	—	25	> 40—26	> 30
De Bacău	—	—	—	25	> 45—25	> 20
Șicari	—	—	—	20	> 10—20	> 30
Orzul de nutreț, cvalt. I.	16	>	10—16	>	30	
„ de calitate II.	15	>	70—16	>	00	
Ovăz de I.	17	>	25—17	>	50	
„ „ II.	16	>	95—17	>	25	
Căcuruz	—	—	—	13	>	80—14

BIBLIOGRAFIE.

- Dela Bibliotecă „Tribuna” din Arad se mai pot căpăta următoarele calendare pe a. c.:**
 Calendarul dela Cluj, prețul 20 fil. plus 05 fil. porto.
 Calendarul Ilustrat al Bibl. pentru toți, prețul 30 fil. plus 05 fil. porto.
 Calendarul literar și istoric, prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.
 Calendarul național al „Foii interesante”, prețul 36 fil. plus 05 fil. porto.
 Calendarul dela Arad, prețul 50 fil. plus 10 fil. porto.
 Calendarul „Minervei”, prețul 1 cor. 25 fil plus 10 fil porto.
 Calendarul Ilustrat, prețul 1 cor. plus 10 fil. porto,

O lucrare meritoasă. Zilele acestea a apărut în București a șaptea edițiune din >Gramatica germană-română, pentru învățarea ușoară și practică a limbii române de către străini<, studiu datorit cunoscutului și apreciatului profesor român, domnul I. Conța, dela școala luterană din București.
 În urma unei experiențe îndelungate și, ca o armare fericită a muncii neprețelate și stăru-

toare, această carte comparată cu altele, care au acelaș obiect și urmăresc acelaș scop, prezintă foloase netăgăduite și calități de metod, deosebite.

1. Autorul este un eminent cunoscător al limbii române și al limbii germane, calitate foarte rar întâlnită la profesorii respectivi ai școlilor noastre.

2. Prima parte, referitoare la fonetica și morfologia românească, are un cadru de generalități, unde claritatea și sistemul folosesc foarte mult priceperii, memorizarea și aplicarea cunoștințelor; alfabetul literelor cirilice este o inovațiune bună, indicând formațiunea limbii române și mădind curiozitatea străinilor pentru stilul limbii noastre. Preocuparea autorului >de a câștiga timpul și inima cititorului< este pe deplin satisfăcută,

3. Partea etimologică este însușită de conversațiuni foarte bine alese și formulate, pe lângă regulile propriu zise, care reies cu prisosință din lectură. Partea lexicală este întocmită cu miltă măsură și tălmăcirea cuvintelor în limba română este fără cusur. Siguranța cunoștințelor și rezultatele experimentelor se în-biră minunat! Nici o ezitare, nici un echivoc, nici o confunziune, când se aștern exemple și se fixează regula. Exercițiile de tradus zugrăvesc viața și momentele ei având legătură și interes. Din acest punct de vedere, apropierea cu cărțile pentru limba franceză ale distinsului profesor C. Litzica, este evidentă și demnă de a fi limitată.

4. Deși pe un șpețu restrâns, nu lipsește nimic din ceace formează strictul necesar al limbii, formale și practice. Utilizând această lucrare cu înimă, rămâi surprins de mulțimea cunoștințelor dobândite; este poate singurul și cel mai bun mijloc de a învăța și emulațiune și încredere în limba noastră. S'au făcut toate sacrificiile pentru ca erori să nu fie strecurate nicăiri, iar stabilitămintul grafic Sococ, prin relieful și curățenia tiparului, merită reînnoirea elogilor ce — pe drept — i-se fac.

5. Bucățile referitoare la „Stil și Compozițiuni” sunt scrupulos studiate și cuprinsul lor prisosește prin temeinicie și practicitate. Fără a slerga după nume de scriitori iluștri, autorul alege ce este bun dela mulți dintre cei medești și cu sacrificiu principil înaintea unei atențiuni sau măguliri, pur personale. Este o mică enciclopedie în întregul ei, opera de care vorbesc și învățarea indiferenței, a greutăților provenite din abuzul sau lipsa necesarului și captivarea simpatiei intelectuale sunt tot stătea calității, pentru care felicită călduros pe dl profesor Ciocca.

În rezumat, printre multele lucrări grăbite și tendențioase, chiar în egorul didactic al școalei, este rar și îmbucurător să mai salutăm, barem din când în când, aparițiunea unei lucrări, în care se oglindește:

„multă gândire,
 „multă metodă și
 „foarte multă folosință“.

Poșta Administrației.

- N. Dorca. Ludamos.** Abonamentul dv. expiră la 24 Februarie 1909.
Cassa de păstrare. Mierocera. De aici nu s'a sistat ziarul. Merga regulat.
Traian Crașovan. Budapesta. Te rugăm a ne comunica numărul exemplarelor cerute.
Ion Borșon. Bârna. Am primit 2 cor. abonam. până la 1 ianuarie 1909.
Iosif Ursu. Toracul-mare. Am primit 3 cor. abonament până la 1 Aprilie 1909.
Emanuil Ios. Săosugi. Am primit 4 cor. abonament până la 1 Ian. 1909.
Costa Ruja. T. Mielăș. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Iulie 1909.
Petru Olariu. Cebea. Am primit 4. cor. abon. până la 1 Iulie 1909.
Gheorghe Stanciu. Săn-Miclășul-mare. Am primit 4 cor. ea abon. până la 1 Iuliu 1909.
Ioan Luguzan. Teșț. De aici s'a trimis.
Lazar Boată. Felnac. Din greutate tehnice nu putem trimite de 2 ori ziarul, sau numai odată sau în fiecare zi.
Ioan Bertea. Coveșd. Am primit 4 cor. abonament pe anul întreg 1909.
Gheorghe Epure. Tiovanul-mic. Am primit 2 c. abon. până la 1 Iulie 1909.

- Iosif Zăriu lui Ioan, Tebea.** Am primit 4 cor. abon. până la 1 Iulie 1909.
Onea Ursu Bun. Boroșbeș. Am primit 6 cor. abonamet până la finea anului 1909.
Stefan Bog. Kőőd. Am primit 4 cor. ea abon pe anul întreg 1909.
Todor Coman. Murani. Am primit 4 cor. abonament până la 1 Iulie 1909.
Petru Andrei. Prilipeș. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Octomvrie 1908.
Teodor Bărdar. Cuied. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Iulie 1909.
Lazar Vilait, Lășăinș. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Iulie 1909. De aici mergo ziarul regulat. Reclamează la poșta din Bărzava.
Stefan Todor. Voivodinaș. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Iulie 1909.
B. Hanzel. Așteptăm.
Ioan Roșca. Mersina. Am primit 2 cor. abonament până la finea anului 1908. Te rugăm, și ne trimiți și pe 1909 înainte.
Dim. Huzar. Bărașca. Am primit 4 cor. abonament pe 1909 întreg.
Damian Crețiu. Murani. Am primit 4 cor. abonament până la 1 Aprilie 1909.
Pavel Roman lui Conat. Todor Russ tânăr Ștefan Șielovan lui Arcadia, George Straja Iola, Russan Gheran, Șelini, Am primiți dela toți câte 4—4 cor. ea abonament pe anul întreg 1909.
Petru Cadar. Agărbici. Am primit 15 cor. abonament pe 1908. Mai aveți rest de 5 cor pe 1908.
Mai mulți studenți. Lăptăria n'a plătit abonament prin urmare nu-i putem trimite ziarul.
Nic. Vîad. Selemberc. Am primit 10 cor. abonament până la 1 Iunie 1909.
Ignatie Vișoiu. Chelmac. Am primit 28 cor. abonament până la 1 Aprilie 1909.
Pant. Ardelean. Debești. Mai aveți de plătit pe lunile Oct. — Dec. 1908.
Traian Căștan. Valeamare. Am primit 10 cor. abonament până la 1 Martie 1909.

Redacțier responsabil Constantin Savu.
 Editor proprietar George Nichiu.

Copii înțărcați

să ingrașe repede, se fac voinici și rumeni dacă consumă nutretive Emulsiunea SCOTT.

Copii preferă și mistuie ușor

Emulsiunea Scott.

Doctorii și moașele recomandă pe toți rotogolul pământului

Emulsiunea Scott.

căci cunosc rezultatele excelent produse de Emulsiunea SCOTT.

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50 fil.

De vânzare în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunei a se lua seamă la marca metodului SCOTT — care este pescaru

Inscripții școlare

conform ordinațiunei ministrului de culte și instrucțiunei, precum și a forurilor bisericesti școlare, se află spre vânzare la:

Librăria diecezană din Arad.
 Prețul 8 coroane.

Caut

pe 1 Februarie n. o chilie cu intrare separată, aranjată frumos la o familie inteligentă. Rog a fi avizat la adresa:

Lengyel Testvérek
 Andrásy-tér 15.

A apărut

**„Prelegeri metodice
din Istorie biblice“**op auxiliar pentru catiheti, de **Nicolae
Crismariu**, paroh-catihet.

In literatura noastră ramul catihetic a rămas cel mai neglijat. Biserica și-a luat o nouă îndrumare: mântuirea sufletelor prin catehizare. Dar catihetii preoți simt lipsa de opuri catihetice, pentru a se ajuta în misiunea lor.

In fața acestor constatări, opul P. N. Crismariu a binevenit cu atât mai ales, că cuprinde pe lângă partea teoretică a metodului, toate prelegerile din materia biblică prescrisă pentru școlile elementare, lucrate după treptele formale și însoțite de harta istorică a Palestinei. In predare sunt marcate toate momentele principale ale materiei din fiecare piesă, precum marcant e întreg procesul, pentru a înlesni prepararea catihetilor.

Intregă cartea tradează mult studiu și bunăvoință. De aceea cu tot dreptul constată cu plăcere dl profesor Dr. P. Pipos, că: „aceste prelegeri sunt un povățuitor potrivit pentru catihetie.“

Opul constă din 20 coale și costă 4 cor. plus 20 III. porto. Se capătă la autor în Baraczháza (Temesm.), la librăria „Tribuna“, la libr. diecezană din Arad, precum și la librăriile mai însemnate din țară.

ANUNȚ.

Recomandăm proprietarilor de vii cu toată căldura tovarășia agricolă românească „Mugurul“ însoțire economică comercială în Elisabetopol (Erzsébetváros) care vinde altoie de viță de vie de toate speciile precum și viță americană cu și fără rădăcină și la dorință însoțirea cu instrucție gratis ori cui în toate ramurile viticulturii.

Heinrich Kirst,

Antreprenor de zidirea morilor în

UJVERBÁSZ Nr. 159.

Ofere produsul mânilor sale pentru

mori sistem cilindric,

și primește

**arangearea complectă
a morilor.**

după cel mai nou sistem Werner.

Șripeț de cilindre, mașine de gris, tarar, precum și orce montare a acestora tot după cel mai nou sistem.

Se primește și orice reconstrucție cu prețuri ieftine și serviciu solid.

Se caută

un corespondent de limba română-maghiară, care să cunoască și limba germană, eventual un practicant cu salar începător pentru un birou (cancelarie) mare din Ardeal.

Ofertele să se trimită la administrația »Tribunei«.

Zénithul de gumă

deja după câteva zile s'a dovedit prin mil de scrisori de recunoștință dovedește că

specialitățile (preservative)

pentru dame și domni, inventate sub numele Zénith sunt cele mai de încredere, nu strică sănătatea, ocazional eră defectul celor de până acum.

Prețul: 1 duzină de Zénith pentru domni 8 cor., 1 bucată Zénith pentru dame 7 cor.

La comandă vă rugăm să fiți atenți la numele Zénith, căci numai atunci e veritabil, dacă e prevăzut cu marca Zénith. — Se trimite în străinătate și în țară pe lângă cea mai mare discreție, recom. și cu rambursă.

Agentura principală în Ungaria:

DEUTSCH IZIDOR

magazin de instrumente medicale și pentru îngrijirea bolnavilor.

Szabadka, Kossuth-u.

**Strămutare de
cârnățarie!**

Am onoare a încunoștința on. public, că

cârnățaria

din str. Eötvös Nr. 11 am strămutat-o în

str. Sina Nr. 4.

Cu stimă

Prokopetz József.**Gmeiner E.**fabrică de curele pentru mașini.
BRASSO.

Din cea mai bună piele de curele.

Mai multe feluri de curele de cusut și de legat în cea mai bună calitate.

Curele de mână din prima calitate de piele.

Preț-curent și modele se trimit după dispoziția on. public.

Procurați

de la librăria „TRIBUNEI“

Arad, str. Deák Ferencz 20

**„Cantorul
Bisericesc“**

aranjat de

GEORGE BUJIGANU

învăț. în Deliblată.

Cel mai practic op bisericesc, cea mai bogată antologie a cântărilor bisericești la români.

Indispensabila lui necesitate o documentează iuțala cu care a trecut prima ediție în un an 1000 exemplare.

Opul să extinde pe 444 pag. octav mare, pe 2 coloane, litere latine, tipar roșu-negru. Cuprinde rînduielele tuturor sărbătorilor de peste an, precum și tipul bisericesc. Op aprobat de consistor!

Legătură artistică, confecționat la prima compactorie din Budapesta.

Prețul unui exemplar broșat 10 cor. legat în pânză frumos aurit 12 cor., legătură lux 1/2 piele 14 cor. Lux nu se mai află, numai după comanda specială bucată 16 cor. plus porto postal 60 fil.

Fiecare exemplar e provăzut cu scuti-toare (tock).

Intrebuintarea »Cantorului Bis.« dispensează pe toate celelalte cărți bisericești, ca: mineiul, triodul, penticostarul, molitvelnicul etc.

Pe table e gravată sfânta Treime și cei 4 evangeliști, după Smigelschi.

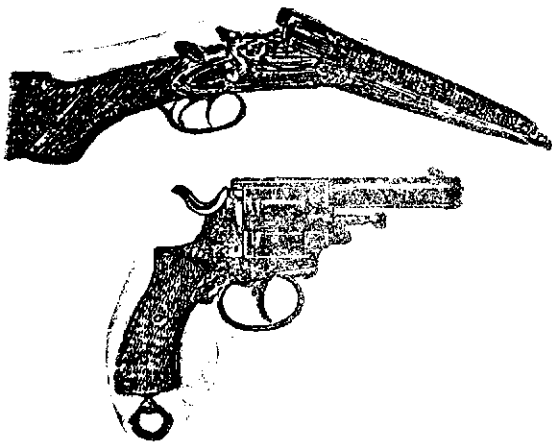
Raritate bisericească, mai 200 exemplare de vânzare.

Cel mai frumos dar de sărbători bisericilor și specialiștilor bisericești.

Administrația tipografiei și librăriei „Tribunei“.

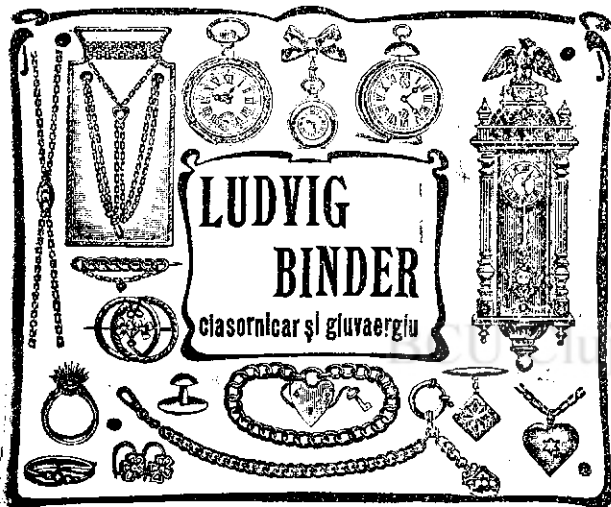

**Cu plătire în rate!
arme de vânători,
● ● revolvere. ● ●**

— Mare asortiment, — la
IOAN KALENDA,
in Oradia-Mare, (Nagyvárad)
lângă biserica Holdaș. Telefon pentru comitat 245.

Cea mai eficientă sursă de cumpărat!

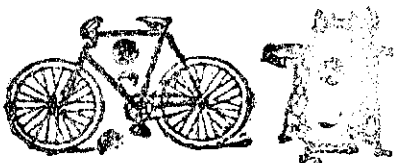

Mediaș-Medgyes

— Piața târgului. (Markt plaz Nr. 8). —
Depozit bogat de tot felul de ciasornice de bu-
zunar de aur, argint, metal și nickel. Articole
optice de aur și argint. Ochelari și zvikeri de
argint de China, patentate prin lege.
:: **Reparaturi solide și estine.** ::

Corespondența în limba română.

In lumea întreagă cele mai bune
mașini de cusut și biciclete Dürkopp,

precum și cele mai bune mașini eco-
nomice le transportăm cu plăți în
rate mici lunare sau treilunare. In
care comună vom avea cel puțin 6
cumperători, acolo croitul și cusutul
femeesc în cursuri de 30 de zile îl
dăm gratuit, cumpărătorii vor fi ins-
truați pe deplin.

Corespondență în limba română.
La dorință trimitem carte de prețuri.

Fischer Gyula és fiai,
Maros-Vásárhely.

Schwalb Kálmán și soț.

fabrică de metale, de cia-
:: sornice de turn și de ::

lanțuri **patentate.**

BUDAPESTA
VII. Strada Dembinszky 32.

Se fabrică. lanțuri patentate, din aramă
tare presate prin ce posed o capacitate ire-
sistibilă; precum și lațuri îmbrăcate în aramă
roșie pentru decorat mobile, în toate formele.

Fabricație de prima calitate și unică.
Catalog ilustrat la dorință gratuit și franco.

Cele mai bune semințe din lume.

Fond. in a. 1782.

KONTSEK GÉZA

mai înainte Gaszner Károly
in DEBREȚIN (Debrecen)

recomandă revânzătorilor semințe de le-
gumi și de flori în tocuri fine în dulap de
vânzare foarte frumos ornat, pe lângă
rabat mare. Catalog de prețuri trimite gratis.

ADOLF HANECKER

:: DEPOZIT DE CAFEA DIN FIUME. ::
Timișoara, (suburbiul Iozefin).

Piața Scudier Nr. 7.

Oferă franco pentru orice stațiune
poștală cu ramburs:

1 kgr. Rio	f. 1.20
1 > Domingo mărgea	f. 1.30
1 > Cuba	f. 1.40
1 > Mexico	f. 1.50
1 > Java	f. 1.60
1 > Mocca	f. 1.60

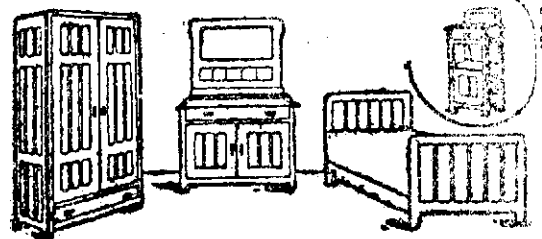
Pentru înleznirea distribuției cafenii se
trimite și în pachete de câte 1 kgr. și dă
câte jumătate de kgr.

Casă de vânzare.

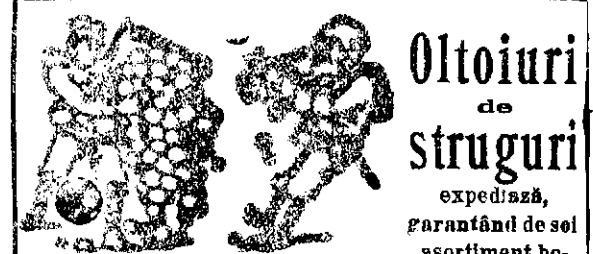
O casă cu drept de licență, birt, duchia
trafică, la colț, în centru, poziție bună, cu 5
mere (incăperi) și deosebit în curte grajduri
cămară, și grădină, se vinde de moșie sau
chirie. Doritorii a se adresa proprietarului
Simeon Munteanu
Temes-Murány.

KARL HORED

magazin de mobile.
Nagyszeben, Salzgasse Nr. 1

Magazin de dulapuri, mese, scaune, scan-
de copii, paturi, divane credențe, paturi
bucătărie, spălător și tot felul de me-
scaune din lemn încovoiat, scaune cu leag-
foteluri de biuou, taluret cu șurup, me-
de ceai ș. a. Sunt totdeauna în depozit

Oltoiuri
de
struguri

expediază,
garantând de sol
asortiment bog-
gat, care de ani e recunoscut de primii și cel mai
traicic:

Küküllömenti első-szőlőoltvány-telep

proprietar: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).

==== Pofitji și cereji prețuri curente ilustrate! ====

Din prețul curent se pot celi serisori de recuno-
știață din toate părțile țerei; și așa toți cei ce do-
resc să comande pot cere mai întâi informațiuni
dela persoanele cunoscute așa verbal ca și în scris,
despre încrederea ce pot avea în ferma de sus.

Szeszák F. és Fia

fabrică de trăsuri aranjate cu electricitate

Kolozsvár, Malom-u. 12.

Mare magazin de trăsuri, care îndestulează
— ori-ce pretenții; atelier de reparare.

Fabrică de calese asortată cu toate ma-
nele moderne tehnice.

In Cluj și jur e unica fabrică, în care se pregătește f
care parte a trăsului: fabricăm roate, facem lucru
de fierar, pielar și de lustruit subit cont
cerea mea personală, cu prețurile cele mai moderate.
Ținta noastră principală e: lucrare bună și solidă, și
ieftină. — Serviciu prompt. — Răspundem im-
ediat comandelor din provincie.
Recomandăm diversele părți de trăsuri, cari se vând; și
amățele „măntultoare de norolu” cu șezutul închis bla
Fondat în 1870. — Prețuri gratis.

ANUNȚURI

primește administrația >Tribuna< p
lângă prețurile cele mai moderate

BEREA „BAKSÖR“
de
Sân-Nicolaul-mare (N. Szt. Miklós).

Cea mai plăcută, mai gustoasă și mai nutritivă deură pentru suferinzii de anemie, nervositate, slăbire și insomnie, precum și pentru slăbănogi.

FABRICA DE BERE soc. pe acțiuni
în Nagy-Szent-Miklós.

Prima fabrică pentru slefuitul sticlei, pentru lucrări artistice de sticlărie și fabrică de oglinzi din sudul Ungariei

Arad V, Pécskai-ut 17. Telefon 525.

și-a pus în funcțiune uzinele sale în ziua de 21 Oct. 1908.

Efectuește repede și ieftin comenzile următoare:

Oglinzi slefuite sau simple, lucrări de sticlărie artistică încadrate în aramă pentru instalații de vitrine, geamuri călitate, oglinzi de Veneția. Lustruiri — de oglinzi vechi cu prețuri moderate. —

Văpseala de păr „Coroana“

(„Korona“ hajfestő).

Singura căneală de păr, care e de încredere și nu conține otravă, nu murdărește albiturile, nu și schimbă culoarea și văpsește părul imediat. Se găsește în colorii brune, negre și negru închis

în farmacia „la Coroană“

(„Korona“ gyogyszertár)

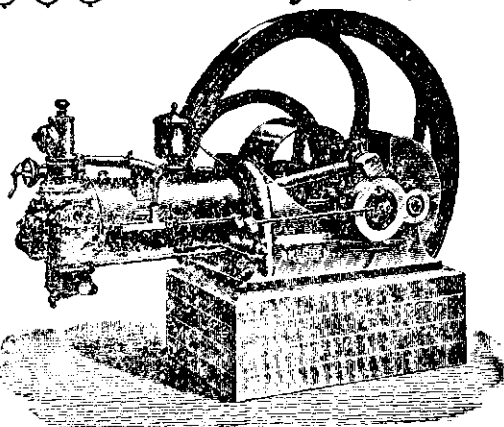
Becicherecul-mare (Nagybecskerek).

Prețul 3 coroane.

Schmerek & Schneider

Fabrică de mașini, instalații electrice și electrotehnice.

Temesvár-Josefin, Bonnáz-u. nr 14.

Recomandă motoare cu ulei, gaz aerian și benzin și locomobile pentru mori și uzine electrice, precum și orice fel de industrie cu prețuri și condiții favorabile de plată.

Catalog de prețuri se trimite la dorință gratuit și porto-franco.

Recomandă de-asemenea practicele (mașini)

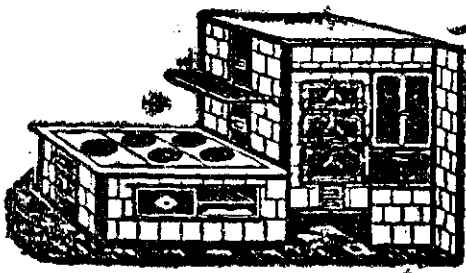
● cuptoare de fert ●
în toate versiunile dela execuția cea mai simplă până la cea mai elegantă.

Atrage atențiunea ou. public din localitate și din împrejurime asupra atelierului său de

● lăcătușerie, și construcție ●
care-i cel mai mare din tot Sibiuul

și pe care l-am instalat conform corințelor moderne și l-am înzestrat cu puteri excelente de muncă! Primesc ori-ce-fel de construcții atingătoare de această branșă, precum:

lucrări de la clădiri, portaluri, schele și gratii de fer, îngrădiri de fer la coridoare și balcoane, geamlăcuri, uși de fer, îngrădiri de fer, la mormânturi, cișmele și orice lucrări de fer și lucrări de bas-relief.

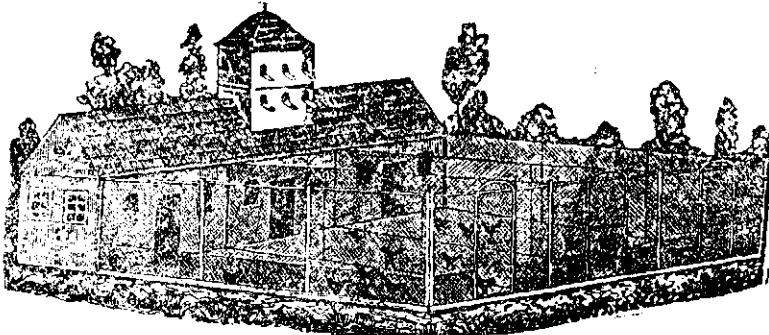
Trimit gratis și franco decluziuni (proiecte de cheitueli) pentru casse de bani, mașini de fert (șparchert) etc.

E. Purece
Sibiu, Schmidtgasse 19.

Neubauer János

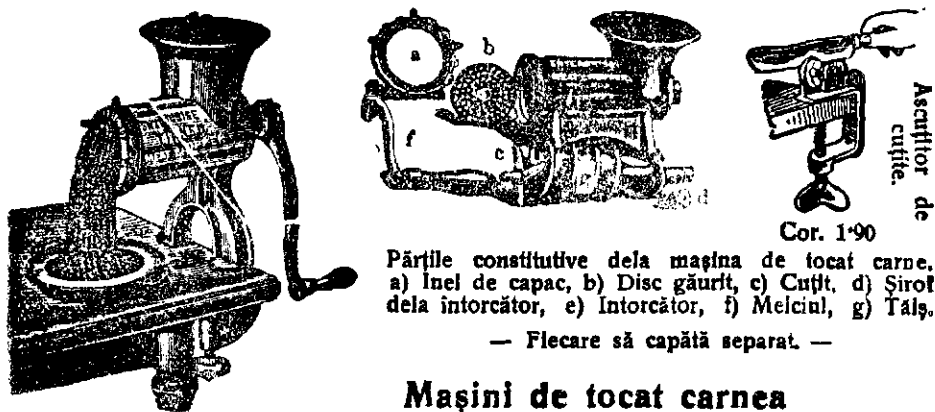
fabricant de funii, țesături, de grilajuri, de site și saltele de sârmă.

DEBRECZEN.

Recomandă preparatele sale de sârmă ca: țesături de sârmă din aramă fer și ținc are în depozit pentru mori fabrici și scopuri agricole. Recomandă sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mână și fabrică la îngrădit de grădini, curți de gallje, sita de sârmă cu ramă de fer la lucrări de pământ, nisip, petriș ș. a. Apărătoare de scântei la locomotive, mori și coșuri de fabrici. Somiere elastice pentru pat pe staluri de fer și lemn. Cu un cuvânt tot felul de lucrări ce se țin de aceasta branșă.

CU PREȚURILE CELE MAI MODERATE.

Părțile constitutive dela mașina de tocat carne.
a) Inel de capac, b) Disc găurit, c) Cuțit, d) Șirof
dela întorcător, e) Întorcător, f) Melciul, g) Tailg.
— Fiecare să capătă separat. —

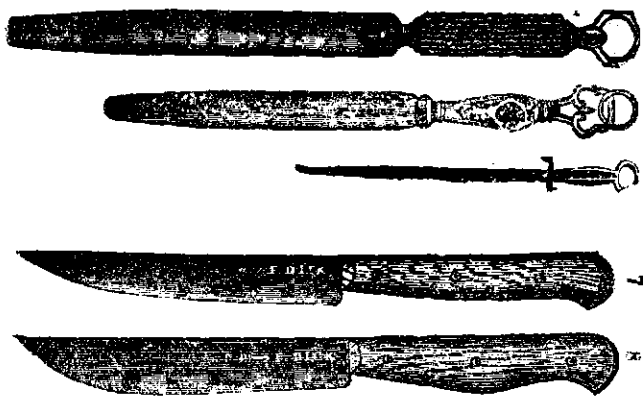
Mașini de tocat carnea

Nr.	3	5	8	10	12	20	22	32
tate pe minut	1/4	1/2	3/4	1	1 1/4	1 1/4	1 1/4	1 3/4 kg.
1 bucată cor.	3-40	4-10	5-70	6-80	6-50	11-40	10-40	20-60

Fiecare mașină, prin introducerea unui umplător de cârnați se poate folosi cu umplător de cârnați. — 1 umplător de cârnați cor. — 46.

Cuțite de carne

sub garanție pentru fiecare bucată dela 56 până la 90 fileri
calitate bună dar fără garanție

Oțel-magnet-diamant
de Dick

Nr. 99 intr. lung.
36 cm. cor. 4-70
Nr. 83 intr. lung.
29 cm. cor. 3-90
Nr. 123 intr. lung.
19 1/2 cm. cor. 1-60

Cuțit de împuns

Nr. 7 cu mânere albe:
Lungimea tășului
6 7 8
cor. 1-30 1-50 1-80

Cuțit de ucis

Nr. 8 plăsele poșite cu îm-
punsătoare de aramă:
Lungimea tășului 4 1/2 5 5 1/2 6 7 8
cor. 2-10 2-40 2-70 2-90 3- 3-40

Cuțit de Dick

Lungimea tășului 4 1/2 5 5 1/2 6 7 8
cor. 2-10 2-40 2-70 2-90 3- 3-40

Oțelele și cuțitele Dick sunt fără seamăn, cele mai bune, ce le pot recomandă.

CAROL F. JICKELI
SIBIU ȘI ALBA IULIA

Prăvălie nouă!

PAPP GYÖRGY

Depozit de diferite unelte chirurgice în
Ardeal, magazin de bandage și instrumente
optice. Atelier aranjat cu motor. Nickelare
dinamo. Tocilă artistică.

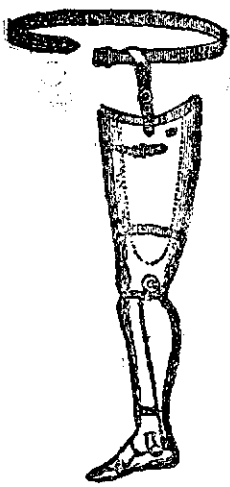
Cluj (Kolozsvár). Telefon 791.

Mátyás király-tér Nr. 5

lângă prăvălia dlui Ákontz Sándor.

Prăvălie nouă!

Daruri de Crăciun și Anul-nou!
Bönochuri, Iorgnete, ochianuri!

Ajută-ți și îți va ajuta și Dumnezeu

Acest adevăr de aur se poate ajunge numai așa, dacă
suferi folosește mijloace de vindecare, cari pe lângă ef-
nate întrece ori-ce aparat scump, atât în privința durabilității
și a efectului.

Cordonul electric „Galvani” se poate folosi
Reumă, răceală, nervositate, la boală șirea spinării,
stomac, impotență, paralizie și altele.

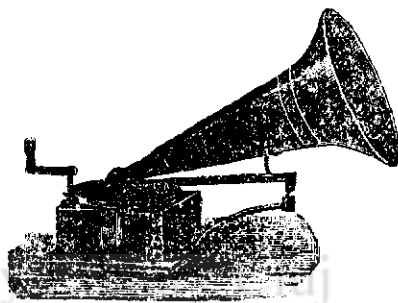
Scrisoare de recunoștință: Francisc Veis, cărâșmar, Sibiu.
cu bucurie la cunoștință că prin folosința aparatului „Galvani”
simțit multă ameliorare în boală mea (trabesdorsalis) așa încât nu
am nevoie nici de cârje. Aparatul deși îl folosesc de un an fun-
nează fără cusur. Singurul fabricant:

Ștefan Kmoskó, învățător reg. cat. Sibiu
(Nagyszeben) Terezianum No. 11.

Nu e permis să lipsească din nici o ta-
mille „GRAMOFONUL”

care înveștește toată casa. Isvorul cel mai estin de al procură e la
marele comerciant de mașini de vorbit
pentru Ungaria și România

Toth József
SZEGED, Könyök utca 3 szám.

Se vinde cu condiții de plătire în
rate. Pe lângă garanție.

Au sosit înregistrări noi
românești, cântări și muzică
cu forță naturală.

— Prețul curent se trimite gratuit —
Se caută contra vânzători!

Correspondența se face în limba
maghiară, germană și franceză.

Cu stîmă: **TOTH JÓZSEF**

Premiile revistei ilu-
strate pen-
tru litera-
tură și artă „Luceafărul”
Apere de dou-
pe lună cu col-
rarea celor mai
scamă scriitorilor

Anul al VIII-lea. Red. și adm. Sibiu (Nagyszeben) Schewisgar

Abonament:

1 an 12 cor. (România 16 cor.) Ed. de lux: 1 an 20 cor. (Rom. 25 cor.)
6 luni 6 cor. 8 cor. 6 luni 10 cor. 13 cor.
Pentru preoți săraci, învățători și studenți: 1 an 8 cor. (Rom. 14 cor.)

Abonaților cari vor plăti abonamentul pe un an întreg, până la 1 Febr.
1909 li-se acordă următoarele premii:

1. Abonaților la ediția de lux sau cu 12 cor. (Rom. 16 cor.): trei volume
ales dintre cele înșirate la vale sau «Iliada» lui Homer, trad. în versuri de G. M.
(cu ilustrații).

2. Abonaților cu 8 cor. (Rom. 14 cor.): două volume pe ales sau «Iliada»
prețul de 1 cor. 50 fil. în loc de 4 cor.

Volumele amintite sunt: I. Agărbiceanu »Dela Țară«. — I. Ciocărlan »Th
nostru«. — Z. Bărsan »Ramuri«. — A. Ciura »Icoane«. — O. Goga »Poezii«. — L.
seanu »Primele versuri«. — M. Cunțan »Poezii«. — E. Farago »Versuri«. — I. Sli-
»Marș«. — M. Gorkij »Nuvele«. — A. O. Maier »Biblioteca Copiilor« (vol. II sau)
»Coșbuc György költeményei«, trad. în limba maghiară.

Pentru cheltuieli de postă sunt a se adăoga 50 fileri.

Înainte de a comandă balanță, cereți catalog de prețuri
de fabrică de balanțe.

VICTOR HESS, Sibiu.

Cântar cu pod provăzut cu regulator cel mai nou sistem montat în pod de fer
Nu e nevoie să mai esplicăm ce importantă are cântarul de vite și
cu pod în toate comunele, pentru neguțătorii și îngrășătorii de
vite, economii de pământ și agronomi.

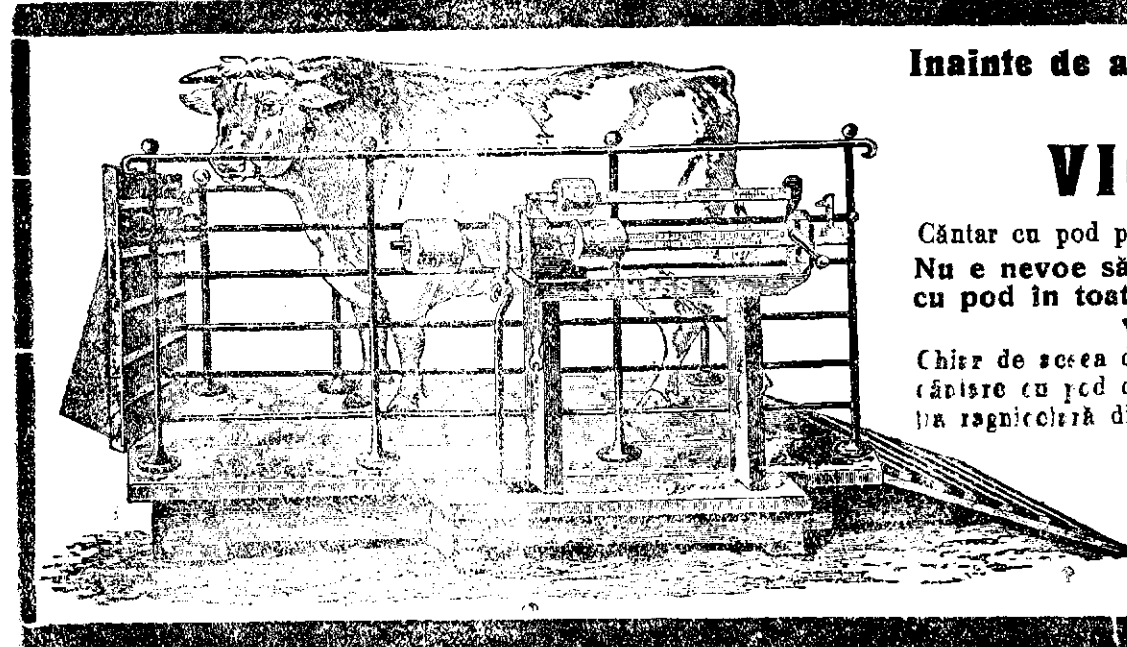
Chiar de aceea dorim să atragem atenția onoraților cetitori asupra fabricii de
cântare cu pod din Ardeal a lui VICTOR HESS care a expus în expozi-
ția rașnică din Pécs câteva cântare cu pod pentru a fi folosite. Firmă dis-
pune de multe recomandări dela primele firme și autorități

Garanție se dă pentru fiecare
cântar.

Reparaturi și schimbări, amăsu-
rat specialității, se execută
grabnic.

Referințe dela firme și autorități
primul rang, stau la dispoziție

Liste de prețuri gratuite

Instalație electrică!

Instalație electrică!

DERTÜL JÁNOS

Szeged, Fekete sas utca 16.

Primul atelier de ascuțit și melirat bricole din Seghedin.

Deposít de brice (prima calitate), foarfeoi, oulțe de buzunar și de oulă, precum și de diferite obiecte de oțel. Ascute și melirează mașini de tuns pentru oameni și oal, cu prețurile cele mai moderate și se angajează să pregătească orice obiecte de bransa aceasta.

Muncitorii primesc
— favor. —

Ține în deposít totii arti-
sticii de frizerie.

6 brice trimise deodată
spre ascuțire, le expediez
porto-franco.

Invenție nouă de tot!

E un preparat neimitabil cu efect minunat

— lichidul Elza pentru mâni —

care după prima folosire face mânilor albe ca zăpada și catifelată. Mânilor roșii deja după o scurtă folosire le înăbește.

Are miros plăcut, se poate folosi și ziua. Prețul 30 fil.

Kertész Ernő

— farmacia la St. Anton de Padua —
Szabadka, Szegedi ut.

Se poate căpăta la

Telefon 149.

Telefon 149.

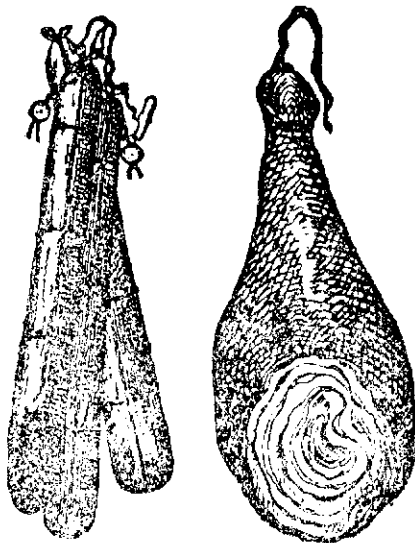
Telegram adr.: Lászlóczi, hentes.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că în

fabrica noastră de cârnățarie

veche de 42 de ani

am introdus instalație electrică conform recerin-
țelor moderne și am instalat mașinile cele mai nouă
și mai moderne cu cari pregătim în cea mai mare
curățenie tot felul de articole de cârnățarie

precum : **șuncă**
(jambon), **slănină**
fină (Kaiserfleisch)
cu aiu, **cârnași** și
alte cârnățării. Pri-
mim și executăm
punctual comenzi,
atât loco cât și în
provincie. — Tot la
fabrica asta se găsește
și **slănină albă** și
afumată precum
și **untură** (de
casă) **fopită**.

Cu stimă :

Frații Lászlóczi Kolozsvár
Mátyás király-tér 23.

Fabrica: în strada Kádár nr. 7.

Am onoare a aduce la cunoștința prea st. public, că

mi-am amplificat magazia de pantofărie

cu o secție separată de

prețuri mijlocii și ieftine

ajungând astfel în poziția plăcută să pot satisface

orice pretenții dela cele mai simple până la cele mai gingașe

Pentru sezonul de toamnă mi-au sosit deja

toți articlii cei mai noi și-i recomand a-
tejiunii bvoitoare

Specialități de ghete „Kobrák”

se găsesc în magazina mea bogat asortată întotdeauna.

Cu deosebită stimă:

LÁNYI MARCELL
ARAD, Aczél Péter utca 1 sz.

„DOINA“ institut de credit, societate pe acții în Câmpeni.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai »DOINEI«, institut de credit, societate pe acții în CAMPENI, se invită prin aceasta în virtutea art. 13 al statutelor societății la

XIII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Câmpeni, Joi, în 18 Februarie st. n. 1909 la 10 ore a. m. în localul institutului

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea.
2. Prezentarea bilanțului anual, a raportului direcțiunii și a comitetului de supraveghere; decideri asupra lor.
3. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru direcțiune și a biletului de prezență a comisarului de zi pe anul 1909.
4. Alegerea comitetului de supraveghere pe anul 1909.
5. Votarea statutelor fondului de penziuni.

Domnii acționari, cari în sensul statutelor voiesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiar, rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel puțin cu două zile înainte de adunarea generală pe lângă la casa societății noastre, eventual la »Auraria«, casă de credit, societate pe acții în Abrud și »Albina« institut de credit, economii în Sibiu.

Câmpeni, 15 Ianuarie 1909.

Direcțiune:

Activa

Contul Bilanțului.

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Cassa — — — — —		3152	73	Capital societar — — — — —	
Cambii — — — — —	212550			Fond de rezervă — — — — —	40000
Cambii cu acoperire hipotecară — — — — —	445300			Fond de rezervă special — — — — —	16747.59
Imprumuturi hipotecare — — — — —		123566		Fond de penziune — — — — —	16208.30
Obligațiuni cu caventași — — — — —		27735		Depozite spre fructificare — — — — —	
Conturi-curente — — — — —		100		Reescompt — — — — —	
Efecte — — — — —		17700		Interese anticipate — — — — —	
Acțiuni dela bănci — — — — —		1120		Profit curat — — — — —	
Imobile — — — — —		4363	20		
Mobilier — — — — —	350				
după amortizare — — — — —	150		200		
		835705	93		

Spese

Contul Profit și Perderi.

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Interese:				Interese:	
după depuneri spre fructificare — — — — —	24479.67			după cambii de bancă — — — — —	52166.47
după cambii reescomptate — — — — —	11194.61			după imprumuturi hipotecare — — — — —	9214.74
după fondul de penziuni — — — — —	1338.30		37012	58	
Spese:				după imprumuturi cu obligațiuni — — — — —	1780.01
Salare — — — — —	6738.30			după efecte — — — — —	760
Chirie — — — — —	240				
Registre, porto, diverse — — — — —	761.38			Provizioni — — — — —	
Marce de prezență — — — — —	1277		9016	68	
Dare:				Venite din realități — — — — —	
directă — — — — —	3966.18				
după depuneri — — — — —	2443.85		6410		
Amortizări — — — — —		416			
Profit curat — — — — —		21409	83		
		74265	12		

Câmpeni, 31 Decembrie 1908.

Dr. Zosim Chirtop m. p.
director executiv.

Teodor Orlea m. p.
contabil.

MEMBRII DIRECȚIUNEI:

Romul Furdui m. p.
președinte.

Dr. Basiliu Preda m. p.
Nicolau Cothișel m. p.

Iuliu Poruțiu m. p.
Vasilie Chirtop m. p.

Constantin Cothișel m. p.

Raportul comitetului de supraveghere către adunarea generală:

Comitetul de supraveghere a »Doinei«, institut de credit, societate pe acții în Câmpeni, examinând cărțile institutului, bilanțul profitului și al pierderilor, le-a aflat în ordine exactă, asemenea controlând administrarea afacerilor în decursul anului de gestiune expirat, precum și proiectul direcțiunii referitor la împărțirea profitului curat, este de acord cu propunerea direcțiunii și pune a se da atât direcțiunii cât și comitetului de supraveghere absolutul.

Câmpeni

18 Februarie 1909.

Goala Demetriu, m. p. președinte

Todea Ioan m. p.

George M. Corcheș m. p.

Vasilie Andreș m. p.

BÉTAY și BENEDEK,

atelier artistic pentru obiecte bisericesti
BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Mare magazin de obiecte pentru
în atelierul nostru
tative. — Pictare de
Pe omul nostru

de bisericesti, prapori, potire, feșnice de altar, lustru, cruci și tot felul de
de obiecte. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere.
de obiecte: iconostasii complete, altare, tabernacule, amvoane, icoane și
de obiecte și sfinte, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem cu plăcere
fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.